

Martina Petříková – Umelecký text v tvorivých interpretáciách

(PETŘÍKOVÁ, M. : Umelecký text v tvorivých interpretáciách. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity v Prešove, 2012. 184 s. ISBN 978-80-555-0620-3)

Anna Švecová, Filozofická fakulta PU, Inštitút slovakistických, mediálnych a knižničných štúdií v Prešove, anna.svecova@gmail.com

Upútať pozornosť študentov z pozície pedagóga nie je jednoduchým poslaním. Záleží však aj na danom učiteľovi, aké prostriedky využije, aby svojich študentov zaujal. Môže využiť technologické prostriedky, rôzne didaktické pomôcky, alebo sa inšpirovať v kreatívnej publikácii zameranej na jeho odbor. Práve takouto púťavou inšpirátorkou v oblasti literatúry je publikácia s názvom *Umelecký text v tvorivých interpretáciách*. Kniha je stimulom k tvorivej práci s textom, môže obohatiť študentov slovenského jazyka a literatúry, budúcich učiteľov na primárnom stupni vzdelávania, knihovníkov či pedagógov v praxi.

Počet kapitol tejto knihy reprezentuje číslo sedem. V poradí prvej kapitole autorka ponúka teoretické východiská do problematiky. Kľúčovými pojmami v tomto priestore sú umelecký text, tvorivá interpretácia, didaktická komunikácia, detský aspekt, detská literatúra. Autorka výstižne reflektuje problematiku literatúry a tvorivosti: „*Literatúru nemožno oddeliť od tvorivosti, keďže sama nielen tvorivo zúročuje podnety života, ale ponúka aj podnety pre zážitkovú tvorivosť v didaktickej komunikácii.*“ (Petříková, 2012, s. 5)

V druhej kapitole nájdeme zameranie na prítomnosť komického a lyrického v literatúre pre deti. Autorka pri tom pracuje s textami Jaroslavy Blažkovej, Dušana Duška, Ľubomíra Feldeka, Štefana Moravčíka, Stanislava Rakúsa a Milana Rúfusa. Kapitola obsahuje aj konkrétne návrhy na tvorivú interpretáciu, čím značne napomáha k inšpirácii k práci s ďalšími textami.

Tretia kapitola s názvom *O SYNERGII OBRAZU A TEXTU V LITERATÚRE PRE DETI alebo REFLEXIE O MODLITBÁCH A ROZPRÁVKACH, KTORÝMI SA KRESLÍ NÁDEJ* poskytuje „návody“ na prácu s textami Márie Ďuričkovej, Erika Jakuba Grocha a Milana Rúfusa. V tejto časti publikácie je dôležité uvedomiť si skutočnosť, že knihy netvorí len slovo. Sú knihy, kde je obraz rovnocenne vnímaný so slovom. Napríklad v tvorbe Jakuba Erika Grocha: „*Rozprávková kniha Jakuba Erika Grocha Píšťalkár, ktorú namalovala Jana Kiselová-Siteková, vyšla v roku 2006 vďaka občianskemu združeniu Slniečkovo a zároveň získala cenu Bibiany za najkrajšie ilustrácie. Knihu z kompozičného hľadiska tvoria dve prózy. Ide o poetický text, ktorý spolu s obrazmi nadobúda výrazne lyrický tón. Obraz je v rovnocennom vzťahu so slovom, netvorí „iba“ výtvarný rámec príbehu Píšťalkár alebo príbehu Dievčatka so zápalkami.*“ (Petříková, 2012, s. 96)

Kľúčovou autorkou pre v poradí štvrtú kapitolu je Jana Bodnárová a jej autorská dielňa. Petříková tu sústreďuje pozornosť na symbiózu estetiky a etiky v dielach spomínanej autorky, ponúka návrhy na tvorivú interpretáciu týchto textov.

Piata kapitola s názvom *SYMBOLICKÉ PRÍBEHY (NIELEN) PRE DETI A MLÁDEŽ* poukazuje na hlboký rozmer tvorby Erika Jakuba Grocha a duchovný rozmer príbehov Daniela Pastirčáka, na ktorý sa autorka interpretačne zamerala najmä prostredníctvom knihy Damianova rieka.

O SPOLUBYTÍ S LITERATÚROU PRE DETI alebo NIEKOĽKO TVORIVÝCH NÁVRHOV, AKO MOŽNO PROSTREDNÍCTVOM LITERATÚRY OZVLÁŠŤNIŤ SVET, je názvom šiestej kapitoly, ktorá ponúka nápady ako inšpiratívne pracovať s textom, aby sme neostali len v priestore školy, ale aby sme posunuli hranice vnímania aj za tento priestor.

Siedma kapitola je venovaná portrétom vybraných autorov. V závere knihy nájdeme *Ukážky z literárnych textov určených na tvorivú interpretáciu* a terminologický slovníček. Ukážky z textov sú vďačným materiálom, pre čitateľov, pedagógov či študentov, ktorí sa rozhodnú siahnuť po kvalitných textoch.

M. Petříková ponúka inšpiratívnu knihu, ktorá nás posúva z každodennej rutiny do sveta plného kvalitných textov a obrazov. Publikácia nielen učebnicovo sprostredkúva informácie o tvorivej interpretácii, ponúka aj konkrétne ukážky ako dosiahnuť kvalitnú prácu s textom, čo následne inšpiruje aj k vlastným prístupom a tvorivým interpretáciám umeleckých textov.